

Visie en Vormgeving

Vooraf: waarom een nieuwe aanpak van de Eerste Communie ?

- * tijdens de Eerste-Communie-periode van 2010 vingen we bij verschillende actoren vragen op over de toenmalige gang van zaken:
  - de Eerste Communie blijft te zeer een hoogtepunt van één dag;
  - teveel mensen zitten in de viering met een houding van ‘naar een optreden komen kijken’ (lawaaï voor en tijdens de viering; rondlopen om foto’s te maken of te filmen; er wordt amper mee gebeden;...);
  - de vaste kerkgangers van de parochie zijn er die viering juist *niet* bij;
  - mede door de commercie er omheen, wordt ‘de grote dag’ te zwaar beladen (“ze maken de kinderen gek”);
  - te weinig betrokkenheid van de meeste ouders op het inhoudelijke vlak;
  - het voorbereiden van de Eerste Communie ‘in de klas’ staat onder druk vanuit de inspectie, maar ook vanuit het feit dat één vierde tot één derde van de kinderen niet meedoet;
  - als de kinderen een week later terugkomen om eucharistie te vieren hebben ze onvoldoende herkenningspunten
- * na grondig overleg met leerkrachten en directie van de basisscholen én met het federatieteam en de parochieteams, besloten we in juni 2010 tot een nieuwe aanpak

1. Krachtlijnen van de nieuwe aanpak: “Eerste-Communie-Weg”

- * de Eerste Communie heeft slechts zin als hoogtepunt op **een weg van ‘groeien in geloof’**: dit betekent dat het accent in de toekomst minder zal moeten liggen op de Eerste Communie zelf, maar méér op de catechetische weg ervoor én erna
- * de Eerste Communie van kinderen kan - zeker in deze tijd - slechts zinvol gevierd worden als de **ouders** zich engageren om in geloof mee op weg te gaan
- * deze geloofsweg met kinderen en ouders willen we vorm geven op een frisse en eigentijdse wijze, in een sfeer van ‘**samen zoeken**’ en ‘samen groeien in geloof’
- * de viering van de Eerste Communie mag een feestelijke viering zijn, maar dient tevens **voldoende gelijkenis** te vertonen met een ‘gewone’ zondagsviering (of zeker met de gezinsvieringen)
- * de Eerste Communie kan slechts zinvol gebeuren als kinderen en hun ouders een gelovige thuis vinden in hun **parochiegemeenschap**

2. Met Eerste Communicanten en hun ouders op weg

- * we spreken voortaan liever over ‘**Eerste-Communie-weg**’ dan over ‘Eerste-Communie-viering’: de ouders schrijven hun kind niet in voor één topmoment, maar wel voor een weg van een volledig schooljaar;
- * deze weg heeft bovendien op- en afritten vanuit een breder kader van ‘**op weg gaan in geloof**’, vooraf én achteraf; we denken hierbij aan gezinsvieringen (verspreid over het ganse jaar), kleutercatechese, bijbelse spelnamiddagen, gespreksavonden voor ouders,...

3. Een weg met drie ‘actoren’, ieder met hun eigen taak

- * het initiatief gaat duidelijk uit van de **parochie** (en niet van de school):
  - de parochie nodigt uit; bij de parochieverantwoordelijken wordt er ingeschreven;
  - de parochie organiseert twee ouderavonden
  - de parochie organiseert enkele zinvolle activiteiten voor kinderen, ouders en beiden samen
  - een reeks van gezinsvieringen
  - de parochie reikt een aantal impulsen aan om thuis bezig te zijn rond eerste communie en geloof
  - de ganse parochie (en niet alleen enkele catechisten) is hierbij betrokken
- * de belangrijkste actor is ‘**het gezin**’ (ouders, eventueel met de steun van grootouders)
  - uitgangspunt om zich in te schrijven is dat er bij de ouders een verlangen is om met hun kind op weg te gaan in geloof: samen spreken over geloof, lezen in de kinderbijbel, samen bidden, samen werken aan een gelovige levensstijl,...
  - het gezin engageert zich om gedurende dit half jaar deel te nemen aan de activiteiten en vieringen, die de parochie aanreikt
  - het gezin engageert zich om thuis actief iets te doen met de impulsen die vanuit de parochie worden aangereikt
- * wat is dan de taak van de **school** ?
  - vooral nog: catechese over ‘de eucharistie’ (zoals voorzien in het leerprogramma)
  - daarnaast: interesse, bemoediging,...
  - en uiteraard zijn de leerkrachten van harte welkom in de eerste-communie-viering !

4. Eerste-Communie-Weg: concreet

Nota vooraf: Onze federatie telt zes parochies. Parochie Proosterbos volgt dezelfde principes, doch werkt het op een eigen wijze uit. Wat hier volgt is de aanpak van de overige vijf parochies. In deze parochies werken we samen in twee groepen: Mechelen-a-d-Maas en Opgrimbie vormen één groep; Boorseme, Kotem en Uikhoven vormen een tweede groep.

- * september-oktober:
  - ouderavond (op twee plaatsen)
    - ° informatie
    - ° aanbreng en gesprek over ‘geloven’
    - ° kans tot inschrijven voor de Eerste-Communie-Weg (*zie documentatie: ecw-mmz-ouderavond1*)
  - tweede kans om in te schrijven ...
  - voor thuis: liederen-CD (met tekstblad) voor iedere communicant
    - ° deze liederen gebruiken we zowel in de maandelijkse gezinsvieringen als in de eerste-communie-viering
    - ° we hebben liederen gezocht die kindvriendelijk zijn, doch ook zinvol gezongen kunnen worden door volwassenen
    - ° het parochiekoor zal de zang ondersteunen in de gezinsvieringen én in de eerste-communie-vieringen

- * rode draad: maandelijkse nieuwsbrief
  - met opdrachten (liederen-CD, kinderbijbel,...)
  - met uitnodigingen (bijv. voor gezinsviering)
  - met verwijzingen naar de website van de federatie (we ontwikkelden een aparte website: www.eerstecommunieweg.be)
- * basis: maandelijkse gezinsviering
  - in elke parochie... doch je kan ook aansluiten 'bij de bureu'
  - voor het ganse gezin

nota: voor de start van dit project was er enkel in Mechelen-a-d-Maas een maandelijkse gezinsviering en een werkgroep die deze voorbereidt; de uitwerking van de viering, die op zondagvoormiddag in Mechelen-a-d-Maas gebeurt, wordt zaterdagavond van datzelfde weekend nu ook in Opgrimbie gebruikt; daarnaast zochten we mensen voor een nieuwe werkgroep voor Kotem, Boorsem en Uikhoven samen: de gezinsviering, die zij voorbereiden, gebeurt ook in hetzelfde weekend in elk van de drie parochies; zo kan één priester in twee weekends de vijf gezinsvieringen voorgaan
- * november-december: eerste stap: "**leven zoals Jezus**"
  - een zoekspel voor ouders én communicanten: hoe kan Jezus' leven ons inspireren? welke waarden toont Hij ons? hoe kunnen wij die concreet beleven?
(*zie documentatie: ecw-mmz-zoektocht*)
  - voor thuis: vanuit deze activiteit krijgen de communicanten een kinderbijbel mee naar huis (en de nieuwsbrief geeft maandelijkse opdrachten)
- * januari - februari: tweede stap: "**leven met Jezus**"
  - activiteit "bidden in het gezin" voor ouders én communicanten in de kerk, met aanreiken van een eenvoudige gebedsmethode
(*zie documentatie: ecw-mmz-bidden*)
  - voor thuis: een set met vijf gebedskaarsen, om dezelfde methode ook thuis te gebruiken
- * maart - april: derde stap: "**leven vanuit Jezus**"
  - voor de ouders: tweede ouderavond, met duiding en gesprek over de betekenis van de eucharistie (+ praktische afspraken voor eerste-communie-vieringen)
(*zie documentatie: ecw-mmz-ouderavond2*)
  - voor de kinderen: bijbelse spelnamiddag "het geheim van de eucharistie"
(*zie documentatie: ecw-mmz-eucharistie*)
  - school: catechese over de eucharistie (volgens leerplan)
- * mei - juni:
  - eerste-communie-viering(en), met één voorbereidingsmoment in de kerk voor ouders en kinderen samen
  - brug met vervolg van 'gezinspastoraal': uitnodiging voor een volgende gezinsviering én voor een bijbelse spelnamiddag

5. De Eerste-Communie-viering

- * is in eerste instantie **een gewone zondagsviering** (dus in principe ook op het gewone uur) ... **met bijzondere aandacht voor de kinderen**; het stramien van de eucharistie moet voor kinderen herkenbaar zijn; kindvriendelijke liederen... die we ook in de andere vieringen gebruiken ...
- * de plaats van de **kinderen** is **bij hun ouders**; voor de Woorddienst komen zij naar het vertelhoekje (met de andere kinderen die in de kerk zijn), vanaf offerande mogen ze rond het altaar staan ...
- * uitgebreide **repetities** zijn overbodig; we komen als voorbereiding één keer samen in de kerk om met de kinderen én de ouders samen de viering te overlopen ...
- * het is belangrijk dat ‘**de vaste kerkgangers van de parochie**’ ook gewoon aanwezig kunnen zijn: zij ‘onthalen’ de kinderen en hun gezinnen én zij kunnen mee zorgen voor een gelovige en biddende sfeer;
het gevolg is dat te grote groepen communicanten verdeeld worden over **meerdere vieringen** in de paastijd; dit is in onze federatie enkel nodig in Proosterbos en in Mechelen-aan-de-Maas;
naast de kinderen, hun ouders, broers en zussen zijn er geen **voorbehouden plaatsen**.